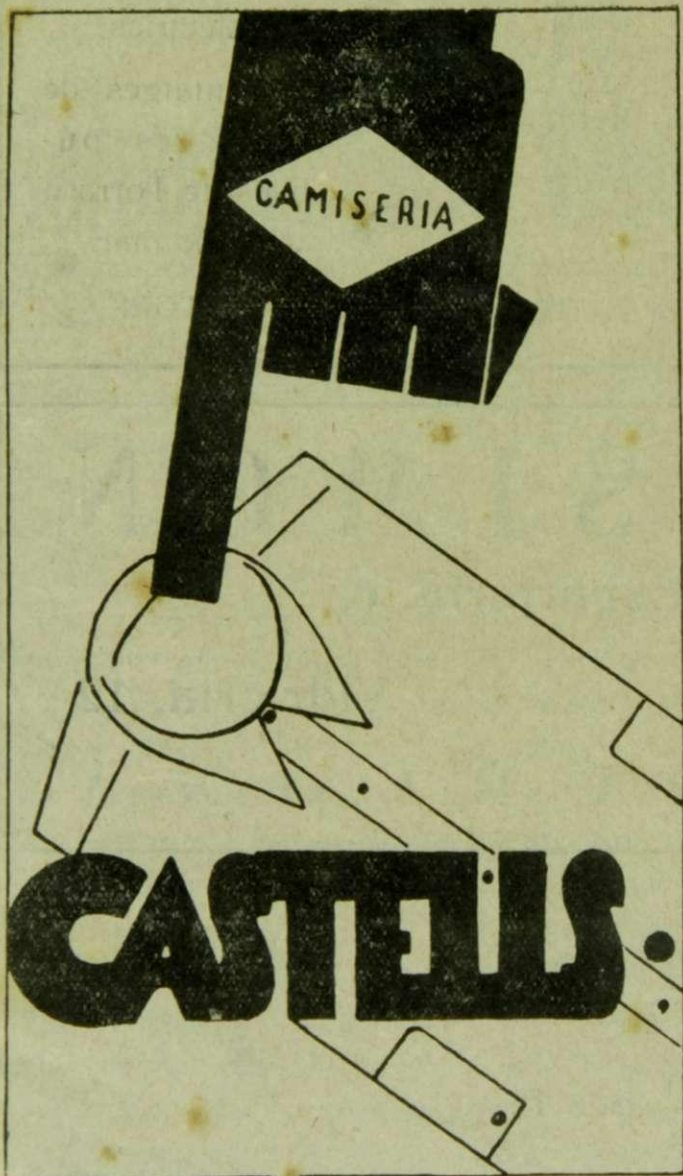

Emporion

ANY V

Segona època

NUM. 288

SUMARI

Torroella, poble de decadència espiritual, per P. Castells. — *Vers & Prosa: Enyor*, per R. Bou. — *L'obra agrícola de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis: Impressions d'una excursió col·lectiva*: per Joaquim Radresa. — *Premsa: Les roses catalanes*. — *Col·laboració escolar: La nostra vila*, per Eduard Viñas R. — *Notícies*. — *Moviment de població*.

Bordallo i Ruiz

Saló Hollywood

PENTINATS ESTIL CINE (CREACIONS)

Boqueria, 6 - Telèfon, 24.266

Barcelona

FUMADORS...!

Fumeu sempre el paper català

CARLETS

Fabricat per

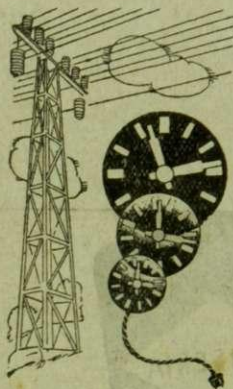
F. RIUS

de

OLOT

Rellotgeria

Anicet Quer

Rellotges de to-
res classes i
marques.

Especialitat en
Rellotges
Elèctrics.

I muntatges de
Rellores púb-
lics de Torra o
Campanar.

TORROELLA DE MONTGRI

F O N D A S I M O N

SERVEI A LA CARTA I A COBERTS
SALONS ESPECIALS PER A CASA-
MENTS, BATEIGS, ETC.

PREUS ECONÒMICS

Telèfon, 17992

Esparteria, 6

i
Vidrieria, 12

B A R C E L O N A

DISPONIBLE

Emporion

PERIÓDIC QUINZENAL

ANY V
SEGONA
ÈPOCA

Torroella de Montgrí, 16 de febrer de 1936.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Torroella, un any
Fora, un any
Estranger, un any

5 pessetes
5'50
6'50

Núm. 288

Torroella, poble de decadència espiritual

Si algun dia, per simple curiositat investigadora, hom volgués fer una mica d'història sobre les activitats d'ordre espiritual portades a cap en la nostra vila durant el transcurs d'aquest curt espai de segle que portem viscut, caldria mencionar preferentment, abans que cap altra cosa, la lloable tasca educativa, l'actuació constant i eminentment cultural i patriòtica de l'Ateneu Montgrí. Durant aquest transcurs de temps, l'Ateneu ha fet acte de presència en totes les manifestacions culturals que s'han celebrat; ha donat proves del seu arborat patriotisme, de la seva vitalitat i de la seva empena constructiva.

De temps ençà, però, desapareguda una gran part d'aquella generació d'homes acius en la direcció del moviment cultural de la vila i sense successors o continuadors decidits d'aquella gran obra empresa, el nostre Ateneu, mancat malauradament d'aquell ambient renovador que abans li era propici, no podia viure,

no podia continuar.

A última hora, aquella entitat que gaudia encara entre nosaltres d'un elevat prestigi; aquella obra cultural que significava per a Torroella la més ferma demostració del renaixement espiritual de la nostra vila, s'ha vist dolorosament abandonada; ha estat víctima de la més inconcebible incomprensió.

L'Ateneu ha suspès indefinidament les seves funcions. Aquest és el darrer acord pres, la cruent resolució definitiva condemnant a mort — jo no hi crec amb les organitzacions que suspeses indefinidament i subsistint però, el nom, tornen a renàixer — aquella agrupació al redós de la qual havia pujat tota una generació de joves freiturosos de posseir un grau de cultura tan elevat, que els tracés un camí obert a les més nobles ambicions de la vida.

Igual com l'Ateneu, desapareixien l'Orfeó i els Clubs de futbol, a pesar de l'interès i de l'afició que els esports despertien avui dia.

Caldria estudiar les causes d'aquest retraïment espiritual. Es necessari fer-ho, especialment, per a salvaguardar les poques posicions que avui ens resten. El periòdic mateix, «Emporion», quantes vegades s'ha exclamat demanant, pregant més bé, l'aportació i l'ajut necessari per tal de contribuir al seu sosteniment, alhora que per a preparar un estol de jovent apte i capaç de manifestar-se en el camp de la literatura!

Estem però, travessant una crisi de valors espirituals. Cal pensar que aquell romanticisme bohemí de la joventut del segle dinou, aquells corrents d'intel·lectualitat que senyorejaven durant la joventut dels nostres progenitors, ha passat a l'història. Actualment, sols imperen per sobre de tot, ànsies desfermades d'exhibicionisme, contubernis de rencors i de baixes ambicions polítiques, un «aigua-barreig» d'apassionades rivalitats de «don Juan» i de grotesques vanitats de ballarí o de «pollos pera».

Com a fidel reflex d'aquest estat d'esperit podem fer referència a les vegades que ens queixem des d'aquestes mateixes pàgines, dels freqüents excessos de «modernisme», de les arbitrarietats, de les petulàncies posades a l'ordre del dia.

Avui es tanca juní amb la fi de l'Ateneu una etapa florida per a Torroella. Tots els torroellencs patriotes, sobretot l'home ja madur que ha participat en l'obra realitzada per l'Ateneu al llarg dels anys, que ha rebut l'escalf orientador d'aquella entitat i que se n'ha sentit sempre ferm propagandista i admirador, podran acabar amb mi aquest article, amb les paraules protocolàries davant d'una majestat finada:

—L'Ateneu ha mort; visca l'Ateneu!

P. CASTELLS.

Vers & Prosa

ENYOR

Si tu ets lluny de mi,
no puc somriure, Amor.
L'enyor em fa extremí.
M'envolia la tristor.

El cel no és tan blau.
I no canta la mar.
Del món sóc un esclau
si em manca el teu mirar.

De les flors el perfum,
sense tu, s'ha esvaït.
El sol no escampa llum.
Per mi sempre és de nit.

Quant llarg és el retorn
teu, somniat Amor!
Vina! calma el trastorn
que sento dins el cor.

Apaivaga l'anhel
que bleixa en mi, feixuc.
He somniat un cel.
Viure sens ell no puc.

R. Bou.

L'OBRA AGRÍCOLA DE LA
CAIXA DE PENSIONS PER A
LA VELLESA I D'ESTALVIS

IMPRESSIONS D'UNA EXCURSIÓ COL·LECTIVA

(Acabament)

De la mateixa manera podem lloar al Sr.

Francesc-Xavier Puig per l'interés i encert amb què tracià les qüestions d'oleicultura.

Havem de confessar, doncs, que aquella setmana que durà el Curset se'ns va fer excessivament curta, degut a les coses que ens resten per aprendre i per les considerables atencions de què se'ns feu objecte. I per acabar de completar-ho tot, però, el dia de la festivitat de Reis, en l'acte de clausura del Curset i on els Srs. Enginyers ens donaren el sen comiat, el digníssim senyor Director de la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis» Dr. Josep M.ª Boix i Raspall, ens feu l'alíssim honor de venir a presidir l'acte. Després d'haver parlat els Srs. Llovet i Sala, en un bell parlament el Dr. Boix glossà l'obra de la Caixa en els seus aspectes socials i econòmics remarcant per sobre de tot com ell seguia les petjades saviament orientadores del qui fou fundador i magne propulsor de la Institució, el malaguanyat Francesc Moragues i Barret, per qui nosaltres els torroellencs hem de guardar tothora un pietós record i el més sincer agraïment, ja que és a ell en definitiva a qui dexam l'existència de l'Obra Agrícola de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

Per si no hagués estat prou encara l'obra realitzada per la Caixa en la celebració d'aquests cursets, s'organitzà una excursió col·lectiva a diverses granges del Vallès i d'importantes plantacions de fruiters del Llobregat.

Els excursionistes, que ho fórem en nombre molt crescut, visitàrem en primer terme la «Granja Viader» de Cardedeu. Pel propietari de la granja Sr. Viader, gerent de la Letona S. A., ens foren donades tota classe d'explicacions en allò que es refereix a la producció de llet i de vaques de llet: nosaltres, per la nostra part, no podem fer altre cosa que lloar fins on es mereix

la perfecta organització d'aquella granja i sobre tot la selecció que realitzen en quant al bestiar. Per omplir-nos més encara d'atencions, el Sr. Viader ens obsequià amb gran nombre de sandwixs i de «cacaolai», producció especial seva, d'una degustació exquisida.

Fou visitada també per nosaltres la «Granja Brustenga». Allí, com en la «Granja Viader», ens fou mostrada la seva organització i ens foren donades tota mena d'explicacions.

Entre les visites més esperades cal citar la de la Granja experimental de la Generalitat a Caldes de Montbuy. Pels qui posem una gran atenció en la cria i selecció de vaques de llet, tinc de confessar que allò ens impressionà profundament. La cura, l'escrupulositat amb que allà tot es realitza, la puresa del bestiar de raça suïssa, etc. despertà en nosaltres un desig de copiar-ne els mètodes que ningú es pot imaginar. Ja una mica avançada l'hora ens acomiadàrem del cap dels serveis agrícoles de la Generalitat, que en tot moment ens donà tota classe d'explicacions.

Calia, però, aprofitar més la primera jornada de l'excursió i a tal objecte ens dirigírem a la finca-sanatori antituberculós, que prop de Terrassa posseeix la Caixa de Pensions «Torrebonica». Sabíem ja pel que havíem llegit i pel que ens va explicar tant magistralment el Dr. Boix el dia abans, que la Caixa portava a terme a Torrebonica una tasca social molt intensa, però el que sabíem no era res, davant el que ens acarà la realitat. Allí veiérem una finca de pagès ben organitzada, i al cor mateix d'aquella finca s'alça imponent un sanatori per a tuberculosos. Nosaltres veiérem arreu l'escrupulositat, aquell zel amb què eren cuidats el gran nombre de malalts que respirant aire sà emplenaven les galeries, de cara al sol: nosal-

tres vàrem poder veure com es produïa la llet necessària per alimentar-los, com es produïa el vi, els ous, la carn, el blat... En nosaltres tot era admiració. Quina obra social més bella i més meritíssima realitza la Caixa a Torrebónica! Ja camí de Barcelona podem meditar més intensament. Quant d'humanisme, quant d'amor porta la Caixa als desvalguts!

Arribem a Barcelona: som a la casa central de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. El seu director general Dr. Boix ens rep saludant-nos en son despatx. Atencions i compliments a dojo tot visitant el palau de l'estalvi català. Finalment som obsequiats amb un *lonx*. Podem escollir novament la paraula cieta i esperançadora del Dr. Boix. El nostre company Pere Carreras dóna les gràcies en nom de tots. Entretant jo pensó que ja mai podrem pagar tantes atencions. Unes plaques fotogràfiques clogueren aquella laboriosa jornada.

Segon dia d'excursió. Visitem la granja «La Catalana» i allí, com a tot arreu som aïesos amb escreix, mostrant-nos com purifiquen la llet abans de portar-la al mercat. També som obsequiats amb llet i pastes. Visitem l'Escola Superior d'Agricultura. En acabar ens dirigim al Sindicat Agrícola de Pallejá, on ja érem esperats. El seu president, en un bell parlament ens exposà la finalitat que perseguien, el camí que s'havien traçat i les dificultats que havien hagut de vèncer per portar avant el seu comès. En fi, coses que en l'aspecte Sindical poden alligonar-nos de debó. La resta del dia fou invertit en visitar plantacions frutíferes, on altra volta l'incansable Sr. Ramon Sala continuà donant-nos infinitat de detalls. Ja vespre, en donar fi a tant profitoses jornades, ens acomiadàrem dels tres enginyers que amb tant de zel i tant amicalment ens acompanyaren sempre. A ells doncs,

el nostre més sincer agraïment que fem extensiu també, per les tasques d'organització del curs, al Sr. Marian Vicens i Companyó, delegat de la Sucursal de Torroella i al seu director general Dr. Josep M.ª Boix i Raspall, en representació de la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis».

JOAQUIM RADRESA

PREMSA

Les roses catalanes

Els darres triomfs aconseguits pels roseristes catalans, tant en els Concursos organitzats pels Amics de les Roses a Catalunya, com també en els de caràcter internacional celebrats a Londres, París i Roma, han posat en un primer pla d'actualitat aquesta activitat de la jardineria, les característiques de la qual hom les pot veure extensament tractades en un suggestiu estudi del competent especialista senyor Joan Ros i Sabaté a l'Almanac-Guia de «El Cultivador Moderno» corresponent a l'any 1936; aquest treball és il·lustrat amb una portada a quatre colors de la rosa Magdalena de Nubiola, guanyadora del premi d'honor, junt amb altres 24 fotografies de les premiadas en concursos d'ací els internacionals celebrats a fora. En aquest treball són tractats els costums, les llegendes, la història i la industrialització de les roses.

A més l'esmentada publicació conté un conscienciós estudi de les farratgeres que més convenen ésser conreades a Catalunya per tal de proveir el cupus d'aliment que la nostra ramaderia necessita, degut al professor d'agricultura don Rafael Mir i Deàs; aquest treball és complemen-

rat amb un altre en el qual hom dóna orientacions en la manera d'ensitjar farrages, del qual és autor el professor veterinari, senyor Secundí Arango.

El mestre de la Zootècnia en Joan Rof i Codina, Inspector General del Foment Pecuari, tracta de la conveniència de fomentar la producció del cavall agrícola, riquesa que a Catalunya aquests anys darrers ha pres gran volada.

Així mateix s'estudien les races avícoles nacionals més estimades, com són la Prat, la Castellana i la Menorca, amb llurs característiques i qualitats. L'autor del mateix és el conferenciant i professor avícola en Francesc Higuero.

Finalment, aquest almanac dóna a conèixer classificades per mesos, una serie de parèmies meteorològiques, conreus, pràctiques de selvicultura, vinya i vi, oliveres, hortes i jardins, tractaments antiparasitaris; referent a l'avicultura: cria de conills, bestiar major i apicultura. Reposteria casolana i llista per dates de les fires i mercats.

Es presenta amb abundància de gravats, dels quals en van plenes les 332 pàgines d'aquesta Guia, que es ven a una pesseta i cinquanta cèntims, en totes les llibreries.

COL·LABORACIO ESCOLAR

La nostra vila

Torroella de Montgrí és una vila situada a l'est de l'Empordà.

Aquesta vila limita al nord amb el Montgrí; a l'est amb la mar Mediterrània; al sud amb Pals i Gualta i a l'oest amb Gualta i Ullà. Té una població de 4270 habitants. Té agregats els pobles de Sobrestany, Bolleria i Estarlit.

Passa per Torroella el riu Ter, regant la seva horta, que produeix hortalisses, fruites i cereals; en part es cultiva l'arròs.

La indústria Torroellenca és molt petita; sols hi ha una fàbrica de teixits de seda; una de glaç; una d'espardenyes i una de farines.

En el terme es travessen les dunes que arriben fins a l'Estarlit, les quals estan amarrades amb gran número de pins i es poden travessar fins a L'Escala amb molt bona carretera.

Al sud, on passa el Ter, hi ha un pont de pedra amb set grans arcades.

Al nord, s'alça a 300 metres el Castell de Montgrí (segle XII), que manà construir Jaume II, el qual rememora grans lluites entre la monarquia i la noblesa.

L'església parroquial de Torroella, és de pur estil gòtic, tota de pedra picada.

Torroella de Montgrí celebra el mercat els dilluns, concorregut per gent de tota la rodalia.

EDUARD VIÑAS R.

Lubrificant. Agulles per a màquines de cosir i brodar a 2 pessetes doztena.

VENDA

EDUARD VIÑAS

ES VEN una porta forana i una part d'una altra porta vidriera en molt bon estat. Preu irrisori.

NOTICIES

ELECTORALS. — La campanya electoral s'ha desenrotllat amb gran intensitat per una i altra banda. La propaganda escrita sobretot, ha pres proporcions inaudites. Mai no s'havia vist la profusió de cartells i l'abundància de fulls de tota mena. En els llocs de més trànsit Torroella sembla una fira de cartells, o un barri afluent d'una ciutat turística de primer ordre. La propaganda de cines i altres espectacles, aquesta setmana ha quedat ofegada enmig del devassall de paperassa electoral. El dijous hi hagué encara, un miting de propaganda a favor de la candidatura d'Esquerra, i el divendres un acte públic com a presentació dels candidats del Front Català d'Ordre. A pesar de tot, en escriure aquestes ratlles, l'ordre i la normalitat és completa.

INAUGURACIÓ. — El mes passat va inaugurar-se el nou escorxador municipal emplaçat a la carretera de Palafrugell, abans d'arribar al Ter. El seu aspecte exterior és magnífic. És un edifici esbelt, de grans proporcions i d'acabada perspectiva. Una peça urbanística que ens fa quedar bé als ulls de tothom. Interiorment, el nou escorxador ofereix els avenços més moderns per la qual cosa, hom diu que és un dels millors de la província, tan per la seva capacitat com per la pulcritud en els diversos treballs de la matança. Tot funciona mecànicament i àdhuc el transport de carnis es fa per mitjà d'un cotxe municipal. Ens felicitem de tan important millora.

NOCES. — S'ha celebrat el matrimonial en-

llaç del nostre dilecte amic, el conegut artista Joan Pericot amb la distingida senyoreta Na Montserrat Colomer i Presas. Per aquest motiu renovem a l'amic i estimat col·laborador senyor Pericot el testimoni de la nostra consideració i aplexi. Felicitats.

D'ESPECTACLES. — De la «Societat La Concórdia» de Cabriils hem rebut un programa de la vetllada artística que celebrà el dia 12 de gener propassat. Entre els diversos números del programa cal remarcar l'execució de dues sonates per a piano, a quatre mans, pels nens Mariá Tolrá i R. Lloveras i Rígau, el nostre admirat artista. L'èxit fou complet.

SARDANES. — El nostre compositor Vicens Bou ha enllestit quatre noves sardanes per a la vinent temporada. Es titulen: «Mimosa», «Maria-Lluisa», «Cercant el goig» i «Mar Blava». Tenim referències que totes elles són molt inspirades.

GRUP ESPORTIU. — Al veí poble d'Ullà s'ha constituït un grup esportiu integrat per elements joves entusiastes del futbol. Disposen ja d'un camp d'esports situat als afores de la població.

Desitgem que l'èxit els acompanyi.

CARTELL. — La nostra llorejada cobla «Els Montgrins», ha llançat ja a la publicitat el cartell de propaganda per la nova temporada musical. Dit cartell ha estat tirat en els tallers del nostre amic, l'impressor torroellenc Prim Casadevall.

AIXECAMENT DE CLAUSURA.—Darrerament fou aixecada la clausura que d'ençà del 6 d'Octubre pesava damunt el Sindicat Agrari d'aquesta vila.

FULL MUNICIPAL.— L'Alcalde ha reparat un estat de comptes demostratiu de les operacions efectuades durant el darrer trimestre del 1935. De l'estat de comptes dona el següent resum:

Import dels ingressos	64.022'95
id. de les despeses	59.103'43
Existència en Caixa	4.919'52

AVIS D'ADMINISTRACIO

Als subscriptors que no han satisfet la subscripció de l'any passat, i als quals hem enviat el rebut, demanem que tinguin la bondat de enviar-nos el seu import, del contrari retirarem la remesa.

MOVIMENT DE POBLACIÓ

Mes d'octubre de 1935.

NAIXEMENTS:

1 home
3 dones

DEFUNCIONS:

Magdalena Magret Vidal, 81 anys, † asfíxia per penjament; Genís Guillaume Pons, 41 anys, † tuberculosi pulmonar. Total: 2.

Novembre

NAIXEMENTS:

3 homes
2 dones

DEFUNCIONS:

Pere Costa Serra, 72 anys, † asistòlia; Reime Serra Figueres, 38 anys, † febre tifoidea; Joaquim Cruañas Bassó, 23 anys, † colitis ulcerosa. Total: 3.

Desembre

NAIXEMENTS:

2 homes
5 dones

DEFUNCIONS:

Joan Rovira Serrats, 70 anys, † esclorosi cerebral; Carme Boy Plá, 83 anys, † càncer de la mama; Rosa Ballester Escuder, 93 anys, † broquitis crònica; Empar Marin Galí, 27 anys, † ièctans. Total: 4.

Totals de l'any 1935

Naixements 60

Defuncions 51

R.C.A. Radiola

Radioients

Abans d'adquirir el vostre aparell, demaneu una prova sense compromís del

 R. C. A. RADIOLA

la marca que avantatja totes les marques. El model 1936 entre altres innovacions que són moltes, va equipat amb làmpares metàl·liques patent R. C. A.

Venda a llargs terminis.

AGENT: _____

FLORENCI CARBO

Carrer Montgrí, 6

TORROELLA DE MONTGRI

GARATGE PARC

PUPIL·LATGE D'AUTOMOBILS
Gasolines Petrolis Grasses etc.
SERVEI PERMANENT

Saló de Sant Joan, 2 i 4 - Telèfon 50.569
B A R C E L O N A

HOTEL EUROPA

ESPLENDIDES HABITACIONS
AMB AIGUA CORRENT I BANY.
SERVEI A LA CARTA I MOLT
ECONOMIC. PENSIO COMPLE-
TA, VUIT PESSETES.

AQUEST HOTEL ESTA SITUAT
AL PUNT MES CENTRIC DE LA
CIUTAT I AMB VISTES
A LA RAMBLA

BOQUERIA 12 (Tocant a la Rambla)

B A R R E L O N A

Cinema Montgrí

Programa per a avui, diumenge, 16 de febrer de 1936.

BROADWAY Y HOLLYWOOD

amb Jimmy Durante, Madge Evans
i Jackie Cooper

La sonámbula ingrata

Dibuix en espanyol.

Revista "Paramount"

Explicada en espanyol

La llamada de la selva

amb

CLARK GABLE - LORETTA YOUNG
JACK OAKIE

Emoció - Grandiós èxit - Emoció

DIUMENGE VINENT;

ANGELINA

o el honor de un brigadier

amb un repartiment formidable

Rosita Díaz Gimeno

Juan Torena

José Crespo

Julio Peña

Enrique de Rosas

Romualdo Tirado

SEGUIDAMENT

